779/07

Den 17. september 2007 blev i sag nr. 70.640:

xxx xxxxxxxxxxx
xxxxxxxx x
xxxx xxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har gruppeinvaliderente i Danica Pension, klager ved sin advokat over, at selskabet med virkning fra 1/10 2005 har vurderet, at hendes erhvervsevne kun er nedsat med halvdelen.

Det fremgår af sagen, at klageren har en livsforsikring, som giver ret til udbetaling af ydelser og fritagelse for præmiebetaling, hvis den generelle erhvervsevne er nedsat med 2/3. Forsikringen giver ret til halv udbetaling, hvis erhvervsevnen nedsættes med mindst halvdelen.

Klageren er født i 1962, og hun har arbejdet som kontorchef i en maskinvirksomhed ejet af hende og hendes ægtefælle.. Den 18/10 2005 udfyldte og underskrev klageren anmeldelse af tab af erhvervsevne på grund af dårlig ryg. Efter at have indhentet oplysninger bevilgede selskabet ydelser i perioden 23/12 2004 til 1/10 2005.

Af erklæring udarbejdet efter en undersøgelse den 9/5 2005 fra speciallæge i ortopædkirurgi H.H.S.-V. fremgår bl.a.:

> "**Konklusion:**
> Erhvervsevnen (der er specifikt spurgt om denne) er nedsat inden for alle rygbelastende erhverv også kontorarbejde. Klienten er generelt og specielt rygmæssigt veltrænet og der er ikke umiddelbart yderligere behandlingsmuligheder. Med tillempede arbejdsrutiner, ergonomisk indrettet arbejdsplads og nedsat

arbejdstid kan klienten komme tilbage til sit kontorarbejde. Der er således velbegrundet skånebehov."

Af erklæring dateret 3/7 2006 fra speciallæge i neurokirurgi J.A. fremgår bl.a.:

"**Konklusion**
Resumé (symptomer og objektive fund)
Skadelidte er en 44-årig kvinde med tiltagende belastningsforværrede lændesmerter siden 1995 og siden 2000 kroniske belastningsforværrede lændesmerter.
Obj. findes lige columna, nedsat foroverbøjning, let muskulær ømhed diffust i lænden, men ingen tegn til tydelig muskulær spændingstilstand.

Overensstemmelse
Undersøgelsen afslører ingen foreliggende lægelig forklaring på de kroniske lændesmerter.

Årsagssammenhæng
Hverken lige rygsøjle (columna recta) eller den påviste diskusdegeneration L4/5 med let spondylose giver i sig selv en direkte absolut forklaring på smerterne, da sådanne fund udmærket kan forekomme uden smerter.
En af de sjældent forekommende godartede intraspinale tumorer som f.eks. ependymom eller lipom kan vokse langsomt gennem mange år uden neurologiske udfald men med tiltagende smerter og skal udelukkes med MR skanning. Denne undersøgelse bestilles dd. på S. SH. Resultatet vil efterfølgende blive tilsendt.

Prognose/stationærtidspunkt (mulighed for yderligere behandling og bedring, prognose)
Ved positivt MR fund foreligger der en ny situation.

Ved negativt MR fund er konklusionen, at der ikke kan påvises en tydelig lægelig forklaring på lændesmerterne. I så fald kan prognosen være god, men uforudsigelig. Og i så fald kan man ikke anbefale at fortsætte rygtræningen, som ikke har haft effekt gennem nu på 6. år, ej heller fortsat fysioterapi eller anden form for terapi. Man anbefaler som meget væsentligt at opretholde et normalt funktions- og belastningsniveau samt daglige selvudførte bevægeøvelser af lænden.
Endvidere anbefales nedtrapning til ophør af smertestillende medicin (analgetika), som ikke bør anvendes fast men periodisk og kortvarigt.

Varigt funktionstab
Ved normalt MR fund, dvs. ingen tydelig lægelig forklaring, kan prognosen være god, men usikker i betragtning af den langvarige tilstand.

Varigt erhvervsevnetab
Som ovenfor.

Yderligere undersøgelser
MR skanning af columna thorakolumbalis, er d.d. bestilt på S. SH.

Diagnoser
Kroniske lændesmerter (absolut årsag ikke påvist).

> Lige rygsøjle (columna recta)
> Diskusdegeneration L4/5 (slidgigt i L4/5 diskus)
> …
> **Tilføjelse d. 6. september 2006:**
> MR scanning af columna thoracalis og lumbalis udført d. 22.8.06 på S. SH:
> Columna thoracalis: Normale forhold
> Columna lumbalis: Diskusdegeneration L2, L4 og L5. Gode pladsforhold i spinalkanal og omkring nerverødder, ingen diskusprolaps.
> Der er ikke påvist tumorer (svulster, hvilket var den egentlige årsag til henvisningen.
> Diskusdegenerationen L4 var kendt i forvejen fra alm. rtg. i 2005. At der også er påvist diskusdegeneration L2 og L5 ændrer ikke konklusionerne.
> Erklæringens konklusioner i tilfælde af 'negativ' MR fund er således gældende."

Af den kommunale arbejdsevnevurdering dateret 22/10 2005 fremgår:

> "Det er undertegnedes vurdering, at det er urealistisk at der gennem revalideringsmæssige foranstaltninger vil kunne bibringes kompetencer som gør, at P.S.C. vil kunne bestride andre arbejdsfunktioner end de nuværende hvor der er ergonomisk indrettet arbejdsplads, fleksibilitet i forbindelse med 'dårlige' dage samt et godt støttende familiemæssigt og kollegialt netværk.
> Konklusionen er derfor, at det nuværende arbejdsforhold ved K.P. i en fleksjobstilling vil være mest foreneligt med helbredsmæssige barrierer, hvilket også er speciallæge og psykolog's sammenfattende vurdering."

Med virkning fra 1/10 2005 fik klageren bevilget fleksjob i egen/ægtefællens virksomhed med 2/3 løntilskud. Stillingsbetegnelsen er i bevillingen angivet som "kontorchef", og om skånehensyn henholdsvis jobindhold er angivet:

> "Skånehensynene er nedsat tid - ca. 2 timer pr. dag. Der tages hensyn til P.'s dårlige ryg - medfødt skæv ryg, som er blevet belastet af mange tunge løft. Hendes arbejde fordrer, at hun sidder ved sin PC - dette belaster ryggen. Derfor kort arbejdsdag.
> …
> Ansvar for kontorets arbejdsopgaver; oversættelse af udarbejdelse af manualer over firmaets produkter; leder og fordeler arbejdet på kontoret; kundekontakt; forbereder firmaets udstillinger på div. firmamesser o. lign."

Klageren har ved sin advokat over for nævnet gjort gældende, at selskabet skal anerkende, at hendes erhvervsevne er nedsat med 2/3. Af klageskrivelsen dateret 16/11 2006 fremgår:

> "Det er på baggrund af vedlagte lægelige oplysninger samt de sociale akter i anledning af tilkendelse af flexjob, at min klients resterhvervsevne er mindre end 1/3.
>
> Jeg bemærker i denne forbindelse, at min klient ugentligt alene kan udføre arbejde med skånehensyn i 8-10 timer samt at dette alene kan ske som følge af det forhold, at min klient er beskæftiget i egen virksomhed, hvor der kan tages særlige hensyn til min klients gener."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse af 16/11 2007 til nævnet anført:

> "Vi gør opmærksom på, at forsikringen ikke dækker tab af erhvervsevne, hvis der ikke ved en lægelig undersøgelse kan påvises objektive tegn på tilstedeværelsen af mén eller sygdom (for eksempel hvor der alene er tale om subjektive klager over smerte, gener og lignende) jf. forsikringsbetingelserne § 4 stk. 1.
>
> P.C. er ikke arbejdsprøvet, da det fremgår af kommunens journal side 9: 'Det er i forbindelse med indhentede helbredsoplysninger samt psykolog sammenfaldende anbefalet, at P.C.'s nuværende arbejdsplads (ergonomisk indrettet) i parrets fælles firma, vil være den bedste løsning i forhold til, at hendes resterhvervsevne kan komme i spil. Det ses derfor ikke hensigtsmæssigt at arbejdsprøvning eksternt afprøves.'
> Af kommunens bevilling af løntilskud til fleksjob fremgår det: 'Skånehensynene er nedsat tid - cirka 2 timer pr. dag. Der tages hensyn til P.'s dårlige ryg - medfødt skæv ryg, som er blevet belastet af mange tunge løft. Hendes arbejde fordrer, at hun sidder ved sin Pc'er - dette belaster ryggen. Derfor kort arbejdsdag.'
>
> Da P.C.'s arbejde i ægteparrets virksomhed kræver meget Pc-arbejde, kunne en arbejdsprøvning i et job med mindre Pc-arbejde og større mulighed for vekslende arbejdsstillinger (med mindre Pc-arbejde for eksempel som receptionist) have været hensigtsmæssigt. Af ressourceprofilen side 9 fremgår det da også, at det er af hensyn til P.C.'s arbejdsidentitet, netværk og almene sociale situation, at revalideringsmæssige foranstaltninger af kommunen anses for urealistiske. Af side 5 i ressourceprofilen fremgår det herudover at manglende fleksibilitet er en barriere 'i forhold til at arbejde andre steder end K.P., da firmaet er en meget stor del af P.S.C.'s arbejdsidentitet'.
>
> Det bemærkes i øvrigt, at kommunen ved vurderingen af helbredsforhold inddrager borgerens opfattelse af eget helbred, jf. Socialministeriets Arbejdsevnemetode side 50.
>
> Det faktum, at P.C. er tilkendt fleksjob fra kommunen har ingen betydning for vores vurdering af den generelle erhvervsevne. Kommunen har foretaget en arbejdsevnevurdering med udgangspunkt i alle 12 punkter i ressourceprofilen. Løntilskuddet på 2/3 i fleksjobbet er fastsat ud fra P.C.'s arbejdsevne i den konkrete jobfunktion og ikke alene ud fra helbredsmæssige forhold. Derfor kan tilskudsgraden ikke sidestilles med vores vurdering af den generelle erhvervsevne, og dette hverken dokumenterer eller skaber en formodning for, at P.C.'s generelle erhvervsevne er nedsat i tilstrækkeligt omfang, ifølge blandt andet Østre Landsrets dom fra den 7. oktober 2005 i sagen B0793004-SK.
>
> Vi fastholder på denne baggrund vores afgørelse, idet P.C. på ingen måde har dokumenteret, at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller mindre af den fulde erhvervsevne. Tværtimod anbefales det i speciallægeerklæringen fra professor dr. med Jens Astrup at 'opretholde et normalt funktions- og belastningsniveau'."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 3. Præmiens betaling**

…

Stk. 4. Bortfald af præmiebetalingen.

Forsikringstageren fritages for betaling af forsikredes præmie, hvis forsikredes evne til at erhverve en arbejdsindtægt som følge af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til 1/3 eller mindre af den erhvervsevne - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - der er normal for personer af samme alder og uddannelse i samme egn.

§ 4. Dækning ved tab af erhvervsevne.

…

Stk. 3. Længerevarende tab af erhvervsevne.

Bliver forsikrede ved med at være sygemeldt, og har forsikredes sygdomstilstand stabiliseret sig i sådant omfang, at hans fremtidige erhvervsevne kan vurderes, foretages en vurdering af, om forsikredes erhvervsevne længerevarende er nedsat til 1/3 eller mindre, respektive til mellem 1/2 og 1/3. Denne vurdering foretages under alle omstændigheder senest 18 måneder efter 1. sygedag, eller ved ulykkestilfælde 18 måneder efter skadedagen. Danske Liv & Pension kan for et begrænset tidsrum en eller flere gange udskyde vurderingen af det længerevarende erhvervsevnetab. Sålænge udskydelsen varer, sker der udbetaling efter reglerne om midlertidig tab af erhvervsevne.

Forsikredes erhvervsevne anses for længerevarende at være nedsat til 1/3 eller mindre, respektive mellem 1/2 og 1/3, hvis han blivende ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/3, respektive 1/2 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - af hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt erhvervsdygtige personer af tilsvarende uddannelse og alder.

Ved vurderingen af forsikredes tab af erhvervsevne foretages et skøn over, om forsikrede må anses for egnet til omskoling. Hvis forsikrede anses for egnet til og i tilfælde af omskoling må forventes at blive i stand til at opretholde den førnævnte indtjening, anses hans erhvervsevne ikke for nedsat til 1/3 eller mindre, respektive mellem 1/2 og 1/3.

Der tages ikke hensyn til, om forsikrede på grundlag af situationen på arbejdsmarkedet er eller efter omskoling vil blive i stand til at få arbejde svarende til sin uddannelse."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen, herunder navnlig de lægelige oplysninger samt oplysningerne om den manglende arbejdsprøvning og om klagerens fleksjob i egen virksomhed, finder nævnet, at klagerens generelle erhvervsevne - vurderet i forhold til de ovenfor gengivne forsikringsbetingelser - ikke kan anses for nedsat med 2/3.

Nævnet kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse, hvorfor

b e s t e m m e s :

_____

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann